

tak i na kompletní znovuvybavení interiéru (elektro- a vodoinstalace, vzduchotechnika, spojovací prvky, lafetace či výzbroj). Z hlediska dlouhodobého plánování budoucnosti tvrže je pak objekt koncipován jako muzeum československého opevnění, celková revitalizace vchodového objektu společně s jeho okolím tedy zároveň významně přispěje k prezentaci historických a památkových hodnot tohoto typu památek.

Obnova vybraných sakrálních památek v okrese Ústí nad Orlicí

Alžběta Bílková – Václav Paukert

V roce 2021 se dočkaly obnovy hned tři významné sakrální památky v okrese Ústí nad Orlicí, a sice kaple sv. Jana Nepomuckého, kostel sv. Václava v Letohradě a kostel Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Orlicí. Historie první z nich, kaple sv. Jana Nepomuckého (Na Kopečku), sahá do roku 1735, kdy byla vystavěna patrně Donátem T. Morazzim na místě starší kaple z roku 1714. Prvotní zasvěcení z počátku 18. století bylo iniciováno rodem Kolovratů, přičemž lokace nebyla zvolena náhodně – Kopeček měl být již předtím cílem místních procesí. Nynější kapli nechal postavit vlastním nákladem Jan Václav Breda, který v roce kanonizace sv. Jana Nepomuckého (1729) žádal biskupskou konzistoř o povolení ke stavbě, práce však započaly až zmíněného roku 1735. Pětiúhelný půdorys odkazuje na světcův atribut – pět hvězd, které představují ctnosti: víru, naději, lásku, dobročinnost a sílu. Jako vzor za uskupení kaple a ambitů mohla sloužit stavba poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře u Žďáru nad Sázavou, kterou prováděl Donát Morazzi (otec Donáta Theodora). V uplynulém roce byly dokončeny finální práce na obnově opukových soklů a fasád ambitů kaple, kterým od roku 2009 předcházely dílčí obnovovací práce na střešní krytině, dlažbách, oknech i restaurování kamenných prvků.

Ke zdárnému konci dospěly rovněž finální stavební a především restaurátorské práce bohaté štukové výzdoby čelní fasády letohradského kostela sv. Václava, stejně jako

Obr. 1. Kaple sv. Jana Nepomuckého po obnově, foto: Milan Křištof

Obr. 2. Kostel sv. Václava v Letohradu před obnovou (vlevo) a po obnově (nahore), foto: Václav Paukert, 2021

druhá etapa rozsáhlého a technicky náročného restaurování průčelí kostela Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Orlicí. V případě kostela sv. Václava se jedná o barokní stavbu Andrea Castelliiho z doby okolo roku 1680, která spolu se zámek zakončuje jižní frontu náměstí. V návaznosti na průčelí stojí barokní kulisová brána a za kostelem samostatná věžová zvonice z r. 1705. V průběhu prací na čelní fasádě došlo k odkrytí a restaurování kartuše nad vstupními dveřmi a kolorizaci erbu donátora H. J. Vítanovského z Vlčkovice, nad rámec plánovaných etap bylo navíc možné realizovat i obnovu východní fasády kostela.

Již zmíněný ústeckoorlický kostel Nanebevzetí Panny Marie byl postaven v sedmdesátých letech 18. století v areálu starého hřbitova s dochovanou pozdně barokní márnicí. Budova kostela se výrazně podílí na charakteristické siluete městského panoramatu a dosahuje velmi dobré výtvarné úrovně, patří proto k nejhodnotnějším objektům barokně klasicistního období v okrese. V roce 2021 se uskutečnila druhá etapa rozsáhlého a technicky náročného restaurování průčelí kostela od římsy dolů. Jednalo se v první

Obr. 3. Kostel Nanebevzetí Panny Marie v Ústí nad Orlicí po obnově, foto: Václav Paukrt, 2021

řadě o kamenické prvky – pilastry, sloupy, sokl, ostění oken –, nicméně došlo i na opravu a nátěr přilehlé fasády. Nutno podtrhnout, že práce na uvedených sakrálních památkách byly po celou dobu prováděny ve vysoké kvalitě a za součinnosti s odpovědnými orgány památkové péče.

Památky lidové architektury a rok 2021 v Pardubickém kraji

Jiří Švec

Památkové obnovy se dočkaly roku 2021 rovněž některé památky lidové architektury na území Pardubického kraje. Pro přehlednost jsou v následujícím textu rozčleněny po okresech a u každého z objektů je stručně nastíněna jak samotná obnova, tak základní historie a památková hodnota.

Okres Chrudim

Hamry čp. 14 a čp. 25

První z obnov, kterou je třeba zmínit, je dokončení celkové rekonstrukce venkovské usedlosti čp. 14. Tato památka byla v roce 2015 výrazně poškozena požárem, který zničil střechy na obytném domě a na chlévech a poškodil i ostatní části v přízemí těchto